

81

Az erdélyi országos főrabbi megerősítése

1818

K i a d á s :

Eisler Mátyás, "Az erdélyi országos főrabbi. Kiadatlan kútfők alapján", in: *Évkönyv, 1901* (Budapest: Izr. Magyar Irodalmi Társulat, 1901), pp. 221–244, kül. p. 238–239 (az ott nem közölt latin eredeti magyar fordítása)

Rudnai és divék-újfalusi Rudnay Sándor,¹ Isten és az apostoli szék kegyelméből Erdély püspöke, Ő császári, királyi és apostoli szent Felsége statusának és Erdély nagyfejedelemség magas kir. kormányzékének tanácsosa s mindkettő titkos Actualisa, a szent theologia doctora.

(...)

Minekutána a Károly-Fehérvár városában tartózkodó zsidók azon kiváltságok erejénél fogva, melyeket hajdan a boldog emlékezetű fenséges fejedelmektől kaptak, az erdélyi fehérvári uradalom földesura törvényhatóságának vannak alávetve, sőt, főrabbijuk megerősítésének joga is régtől fogva a földesurat illetve, amint az jelenleg is teljes érvénnyel fennáll, és most a zsidók főrabbijának, Moses (ben) Sámuelnek² elhunytá után az igen derék és értelmes zsidó község egyhangú szavazatával Mendel Jákob József³ választotta meg rabbivá, aki megerősítése végett nálunk jelentkezvén, azon alázatos kérelemmel folyamodott hozzánk, hogy méltóztassunk őt nemcsak az erdélyi zsidók főrabbijának tisztében és hivatalában megerősíteni, hanem azt is engedjük meg, hogy ugyanazon jogokat, melyekkel a törvényhatóságunknak alárendelt zsinagógák felülvizsgálásában és a törvénykezés vitelében az ő elődei eddigelé éltek, a zsidó ritus szerint ő is érvényesen gyakorolhassa: miután továbbá a kérelmezőtől nincs miért megtagadni jóváhagyásunkat, és a folyamodó által igényelt kiváltságok a hosszas gyakorlat folytán a törvény erejével vannak felruházva: ennél fogva hatalmunk teljes erejével a nevezett Mendel Jákob Józsefet az Erdély egész fejedelemségében lakó zsidók főrabbijának tisztében és hivatalában ezennel megerősítjük, és hogy a jogokat, melyekkel a törvényhatóságunknak alárendelt zsinagógák felülvizsgálásában és a törvénykezés vitelében eddigelé más rabbik, az ő elődei, éltek, ő is teljes illetékességgel érvényesen gyakorolhassa, ezennel megengedjük, egyben ajánlván őt mindazon helyek tiszt urainak, ahol Károly-Fehérváron kívül úton lesz, valamint a földesuraknak is, azzal, hogy a jelen levelünk elolvastatván, a felmutatónak visszaadandó.

Kelt Felső-Gáldon, október hó kilencedik napján, az Úr ezernyolcszáztizennyolcadik évében.

Sándor s. k.

¹ Rudnay Sándor (1760–1831) erdélyi püspök (1815–1819), esztergomi érsek, hercegprimás (1819–1831), bíboros (1828).

² Rövid ideig erdélyi országos rabbi (1818).

³ Menahém Jakov Jozsef ben Jósua Mendel erdélyi országos rabbi (1818–1823).

A püspök őexcellenciája kegyelmes megbízásából Ivuly Károly s. k. kanonok és
ez idő szerinti vicarius.